

18. 4. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Neměnnost judikatury v oblasti vadného plnění

Odpovědnost za vady doznala s účinností nového občanského zákoníku mnohých změn. Jaké měly tyto změny vliv na dosavadní četnou judikaturu v dané oblasti? Stala se nepoužitelnou, nebo je stále možné ji aplikovat na vztahy vzniklé v důsledku vadného plnění?

V úvodu je vhodné připomenout, že občanský zákoník v § 1914 stanoví, že kdo plní za úplatu jinému, je zavázán plnit bez vad s vlastnostmi vymíněnými nebo obvyklými tak, aby bylo možné použít předmět plnění podle smlouvy, a je-li stranám znám, i podle účelu smlouvy.

Pokud je ovšem splněno vadně, má příjemce práva z vadného plnění. Zaměřme se nyní na některá z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, upravující problematiku odpovědnosti za vady, a na to, jak ob stojí vedle stavu nastoleného nabytím účinnosti nového občanského zákoníku.

Judikatura týkající se účelu smlouvy

Na základě rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4331/2009 bylo dle dřívější úpravy obchodního zákoníku nutné, aby účel dohodnutého plnění byl stanovený ve smlouvě, v případě uzavření smlouvy ústně pak byl jasně a zřetelně vyjádřen. Občanský zákoník na rozdíl od toho zavedl v § 2095 pojem „účel patrný ze smlouvy“. Z tohoto vychází, že nyní postačí, když je účel plnění ze smlouvy odvoditelný, nemusí tak již v ní být výslovně uveden.

V případě, kdy účel vyplývá ze smlouvy (nebo v ní je uveden) pouze obecně, budou se konkrétní parametry plnění odvíjet od účelu, k němuž se dané plnění typově obvykle používá.

Judikatura týkající se řádného plnění

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 694/2015, který se týkal problematiky vadného plnění v souvislosti s nedodáním dokumentace k předmětu plnění, byl sice rozhodován v intencích obchodního zákoníku, ovšem mám za to, že je možné jej aplikovat i v dnešních poměrech.

Tento rozsudek stanovil, že: *„předpokladem řádného dodání zboží je nejen předání dokladů nutných k užívání zboží, nýbrž i dalších dokladů stanovených ve smlouvě. Pokud další doklady stanovené ve smlouvě obsahují vady nebo nejsou kupujícímu vůbec předány, nedojde k řádnému dodání zboží. Ve vztahu k závěru o vadách zboží je přitom nerozhodné, zda prodávající kupujícímu nedodal doklady nutné k užívání zboží či doklady stanovené ve smlouvě, neboť o vadu zboží se jedná v obou*

případech.“

V dané souvislosti je pak třeba poukázat i na neměnnost v judikátu uvedeném názoru, co se týče prodlení v případě dodání vadného zboží. Ač došlo v dané oblasti k jisté změně terminologie, zůstává princip zachován, tj. dlužník, který plnil vadně, není v prodlení, ale namísto toho obsah původního závazku zaniká a mění se v závazek, který odpovídá právům z vadného plnění.

Judikatura týkající se vady odstranitelné a neodstranitelné

Dle aktuální úpravy je-li vada odstranitelná, nabyvatel se může domáhat buď opravy, nebo doplnění toho, co chybí, anebo přiměřené slevy z ceny. V případě, že nelze vadu odstranit a nelze pro ni předmět řádně užívat, může nabyvatel buď odstoupit od smlouvy, anebo se domáhat přiměřené slevy z ceny.

I v případě rozhodování o výši slevy z ceny je možno využít judikatury Nejvyššího soudu, a to například rozsudku sp. zn. 33 Cdo 69/2013, podle kterého: *„pro určení výše slevy přiznávané z titulu odpovědnosti za vady zákon nestanoví žádné obecné pravidlo a soudu je přenecháno, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Rozsah snížení ceny však musí být vždy posouzen s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem daného případu. Výše slevy pak závisí především na povaze a rozsahu vad vzhledem k ceně, dále na snížení funkčních vlastností věci a její estetické hodnoty, na další upotřebitelnosti, ceně nutných oprav apod. Řečeno jinak, výše slevy by neměla vyjadřovat jen snížení směnné hodnoty věci a při jejím určení je třeba přihlídnout k tomu, jak se vytčená vada projevila při užívání věci, zda a jak toto užívání komplikuje či omezuje a zda snižuje její životnost.“*

Neměnná úprava pak zůstala pro uplatnění vad plnění, kdy právo na dodání nové věci, nebo výměnu součásti má kupující i v případě odstranitelné vady, pokud nemůže věc řádně užívat pro opakovaný výskyt vady po opravě nebo pro větší počet vad. V takovém případě má kupující i právo od smlouvy odstoupit.

Ve výkladu tohoto ustanovení je tedy možné použít ustálenou judikaturu, která podává výklad termínu „opětovný výskyt vady“. Jak je uvedeno například v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1323/2013: *„o opětovné vyskytnutí vady po opravě jde zpravidla tehdy, jestliže se stejná vada, která byla v záruční době již nejméně dvakrát odstraňována, znovu vyskytne. O stejné vadě lze hovořit za situace, kdy má vada stejné projevy ve vlastnostech koupené věci, přičemž není podstatné, jakým způsobem byla odstraňována.“*

Judikatura týkající se zjevné a skryté vady

Kupující nemá práva z vadného plnění, jde-li o vadu, kterou mohl s vynaložením obvyklé pozornosti poznat již při uzavření smlouvy. O vadu se nejedná, pokud je na ni věřitel upozorněn. Dále věc není vadná, je-li dodána v jakosti a provedení, které odpovídá tomu, co bylo mezi smluvními stranami sjednáno.

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1040/2009 stanovil, že *„za zjevné vady je možno považovat jen takové, jejichž existence je kupujícím, popř. objednateli, zřejmá na pohled, případně takové vady, které lze zjistit běžně prováděnými zkouškami. Za zjevné vady nelze považovat ty vady, jejichž existenci by musel kupující nebo objednatel zjišťovat prohlídkou spojenou s destrukcí zboží nebo díla, popř. vady, které se typicky mohou v plné míře projevit až při užívání zboží nebo předmětu díla.“*

Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2011, sp. zn. 23 Cdo 1847/2009 prodávající neodpovídá za vady zboží, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo s přihlédnutím k okolnostem, za nichž byla smlouva uzavřena, musel vědět, ledaže se vady týkají vlastností zboží, které zboží mělo mít podle smlouvy.

Právo kupujícího z vadného plnění pak zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na kupujícího, byť se tato vada projeví až později. Právo kupujícího založí i později vzniklá vada, kterou prodávající způsobil porušením své povinnosti.

Stejně tak je uplatnitelné usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2991/2013, které se zabývalo posouzením nedostatku obecně předpokládané vlastnosti prodané věci, snižujícího možnost jejího využití, jako vady bez ohledu na to, zda se při jejím využití projevila. Bylo stanoveno, že: „*nedostatek takové vlastnosti, která se u movitých či nemovitých věcí téhož druhu a stáří obecně předpokládá a jejíž absencí je možnost využití věci podstatně snížena, je vadou prodané věci bez ohledu na to, že se při jejím využití dosud neprojevila.*“

Jak bylo na příkladech uvedeno, je třeba vnímat, že i přes změny provedené novým občanským zákoníkem je zde množství judikatury, která je v institutu práva z vadného plnění stále použitelná a která dává výklad jednotlivým ustanovením občanského zákoníku.

Mgr. Barbora Horká,
advokátní koncipient

[Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.](#)

Pobřežní 370/4
186 00 Praha 8

Tel.: +420 226 287 000

Fax: +420 226 287 001

e-mail: recepce@belinapartners.cz

Použití zdroje:

1. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4331/2009, ze dne 7.12.2010.
2. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 694/2015, ze dne 12.10.2015
3. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 69/2013, ze dne 16.12.2014
4. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1323/2013, ze dne 31.3.2015
5. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1040/2009, ze dne ze dne 24.08.2010
6. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 1847/2009, ze dne 28.6.2011

7. Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2991/2013, ze dne 19.2.2014
8. Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault – evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)